

Î N C H E I E R E

21 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Romeo Cibotari împotriva lui Vladimir Munteanu privind rezilierea contractului de locațiune, încasarea plății de locațiune, obligarea restituirii mijlocului de transport sau încasarea costului acestuia,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 mai 2016, Romeo Cibotari a depus la Judecătoria Botanica, mun.Chișinău, cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Munteanu cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea plății de locațiune, obligarea restituirii mijlocului de transport sau încasarea costului acestuia și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 decembrie 2014, a fost încheiat contractul de locațiune nr. 001/14 prin care Romeo Cibotari, în calitate de locator, a oferit în locațiune lui Vladimir Munteanu, în calitate de locatar, pentru folosință și posesiune temporară, automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXX pe un termen de 14 luni.

Menționează că potrivit condițiilor contractuale pentru folosirea automobilului acordat în locațiune, pîrîtul era obligat să achite chiria în sumă de 200 de lei zilnic. Totodată, la momentul încheierii contractului, între părți a fost semnat și actul de predare-primire a automobilului. Astfel pîrîtul, la momentul primirii automobilului, nu avea careva pretenții privind starea tehnică a acestuia.

Susține, că pîrîtul Vladimir Munteanu a achitat chiria pentru automobilul oferit în locațiune doar pentru perioada 09 decembrie 2014 – 01 februarie 2015, iar de la 02 februarie 2015 pînă la 22 februarie 2015 nu a achitat chiria. După care, începînd cu data de 23 februarie 2015 pînă la 02 aprilie 2015 a achitat, iar începînd cu 23 aprilie 2015 și pînă la 02 iulie 2015, nu a achitat chiria.

Pretinde că, datoria pentru posesiunea și folosința automobilului este de 22 200 de lei, pentru 111 zile restante.

Solicită reclamantul, încasarea din contul lui Vladimir Munteanu a plății locațiunii restante în sumă de 22 200 de lei; obligarea pârîtului să returneze automobilul de model „Dacia Logan”, n/î XXX în starea tehnică bună conform actului de predare-primire sau costul lui sumă de 80 000 de lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei; încasarea taxei de stat achitate pentru judecarea cauzei și rezilierea contractului de locațiune nr.001/14 din 09 decembrie 2014 încheiat cu pârîtul.

Prin încheierea din 06 octombrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, s-a strămutat cauza civilă la acțiunea lui Romeo Cibotari către Vladimir Munteanu privind rezilierea contractului și încasarea datoriei la Judecătoria Strășeni, conform competenței teritoriale (f.d. 66).

Prin hotărârea din 18 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Romeo Cibotari.

S-a declarat reziliat contractul de locațiune a mijlocului de transport cu drept de răscumpărare nr.001/14 din 09 decembrie 2014 încheiat între Cibotari Romeo și Munteanu Vladimir.

S-a obligat Munteanu Vladimir de a restitui lui Cibotari Romeo mijlocul de transport de model „Dacia Logan” cu n/î XXX.

S-a încasat de la Munteanu Vladimir în beneficiul lui Cibotari Romeo 5403 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

S-a încasat de la Cibotari Romeo în beneficiul lui Munteanu Vladimir 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, prima instanță a constatat că reclamantul nu a prezentat probe care ar confirma cu certitudine perioada pentru care pârîtul nu a achitat prețul chiriei, nu a putut confirma cu certitudine zilele pentru care s-au efectuat plățile de către pârît. Totodată însăși pârîtul nu recunoaște acțiunea. Astfel reclamantul nu a dovedit circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenției privind încasarea din contul pârîtului a plății locațiunii restante în sumă de 22 200 de lei. Mai mult, în pct. 6.3. din contractul în litigiu este prevăzut expres că, în cazul rezilierii contractului pârîtul restituie doar automobilul.

În asemenea situație, instanța a ajuns la concluzia de a respinge pretenția privind încasarea din contul pârîtului Munteanu Vladimir în beneficiul reclamantului Cibotari Romeo plata locațiunii restante în sumă de 22 200 de lei, ca fiind neîntemeiată.

Instanța a stabilit că pct. 6.2 din contractul de locațiune nr. 001/14 stipulează că, contractul poate fi reziliat de către locator unilateral în cazul neîndeplinirii sistematice (mai mult de trei ori în timpul săptămînii) de către locatar a obligațiilor sale contractuale, în ceea ce privește efectuarea la timp a plăților pentru chiria mijlocului de transport, iar potrivit pct. 6.3 al contractului de locațiune nr. 001/14, în cazul rezilierii acestuia în baza prevederilor pct. 6.2 din contract, doar mijlocul de transport se restituie proprietarului, fără careva obligații de achitare și a restanței plății de locațiune.

Avînd în vedere că chiria se achita zilnic, instanța a reținut că termenul de 3 luni pentru declararea rezilierii contractului a început a curge din 02 mai 2015.

Prin urmare, instanța de judecată a admis pretenția privind declararea rezilierii contractului de locațiune a mijlocului de transport cu drept de răscumpărare nr. 001/14 din 09 decembrie 2014 încheiat între Cibotari Romeo și Munteanu Vladimir. Deoarece, s-a admis pretenția privind declararea rezilierii contractului de locațiune, iar automobilul nu a fost restituit reclamantului or, probe în acest sens nu au fost prezentate, instanța a admis pretenția și a obligat pîrîtul Munteanu Vladimir să restituie reclamantului Cibotari Romeo acest mijloc de transport.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către avocatul Oleg Spînu, în interesul lui Cibotari Romeo.

S-a admis apelul declarat de către avocatul Valeriu Scutelnic în interesul lui Munteanu Vladimir.

S-a casat hotărîrea Judecătorei Strășeni, sediul Central din 18 iunie 2018, și s-a adoptat o hotărîre nouă prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către Cibotari Romeo s-a respins ca neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Cibotari Romeo în beneficiul lui Munteanu Vladimir a cheltuielilor de judecată suportate cu titlu de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat eronată soluția instanței de fond cu privire la admiterea parțială a cererii de chemare în judecată.

Instanța de apel a constatat că potrivit Adeverinței eliberată de MTIC ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” din 03 februarie 2017, unitatea de transport de marca „Dacia Logan”, n/î XXX a fost transmisă din data de 19 februarie 2015 lui Bujorean Serghei. Potrivit aceleiași adeverințe, dreptul de folosință provizorie (comodat, locațiune) a lui Munteanu Vladimir asupra unității de transport a fost anulat la data de 16 mai 2015. Deci, contractul de locațiune a mijlocului de transport cu drept de răscumpărare nr.001/14 din 09 decembrie 2014 a încetat odată cu anularea dreptului de folosință provizorie (comodat, locațiune) a lui Munteanu Vladimir asupra unității de transport, la data de 16 mai 2015 și transmiterea acestui drept, la data de 19 februarie 2015 lui Bujorean Serghei, anterior adresării cererii de chemare în judecată. Prin urmare, pretenția privind rezilierea contractului de locațiune din 09 decembrie 2014 cu nr.001/14 s-a constatat a fi vădit neîntemeiată și a fost respinsă.

Întrucît la 19 februarie 2015 reclamantul a transmis automobilul în litigiu lui Bujorean Serghei, instanța a stabilit că este neîntemeiată și pretenția privind încasarea datoriei în mărime de 22 000 de lei, rezultată din contractual de arendă, calculate pentru perioada februarie – 02 iulie 2015.

Colegiul a conchis că pretenția reclamantului de a obliga pîrîtul să returneze automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXX reclamantului, în starea tehnică bună conform actului de predare-primire sau costul lui în lei, în sumă de 80000 de lei, este neîntemeiată, or, pct. 7.1 din contractul încheiat prevede restituirea prejudiciului și nu a costului automobilului, care nu este demonstrat prin careva probe veridice.

Prin urmare, deoarece Colegiul a ajuns la concluzia netemeinicii cererii de chemare în judecată, a fost respinsă și solicitarea reclamantului privind încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

La 14 martie 2019 Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel

Chișinău și hotărîrii din 18 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărîri noi prin care să fie admisă integral acțiunea lui Cibotari Romeo.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, și anume că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material prin interpretarea eronată, și în același timp a admis încălcarea esențială a normelor de drept procedural.

A indicat că instanța de apel a încălcat prevederile art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, și s-a expus în decizia sa doar referitor la alegațiile lui Muntean Vladimir, fără însă a da o apreciere argumentelor și probelor prezentate de partea reclamantă.

Consideră că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 875, 906 Cod civil, cât și a dat o apreciere eronată adevărului eliberate de MTIC ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” din 03 februarie 2017. Astfel dreptul de folosință asupra automobilului de model „Dacia Logan”, n/î XXX a fost transmis lui Bujoreanu Sergiu de către Cibotari Romeo la rugămintea lui Munteanu Vladimir, așa cum automobilul era folosit în calitate de taxi.

A invocat că instanța de apel neîntemeiat i-a respins cerința privind restituirea automobilului, așa cum acesta nu se află în posesia sa, dar a lui Munteanu Vladimir, care după reținerea de către poliție, au restituit automobilul pîrîtului, motivînd că acesta are contract de locațiune cu drept de răscumpărare. Ca rezultat Cibotari Romeo la 16 mai 2015 a anulat dreptul de folosință provizorie acordat prin intermediul contractului de comodat și locațiune, în privința tuturor persoanelor care îl dețineau și anume Timneac Vasile, SRL „ATV-Taxi Expert”, Munteanu Vladimir și Bujoreanu Serghei.

Contrar prevederilor pct.6.3. și pct.6.2, instanța de apel a concluzionat că Munteanu Vladimir nu are obligația de a restitui automobilul proprietarului, deși a stabilit rezilierea contractului de locațiune între părți. Pînă în prezent automobilul litigios se află în posesia lui Munteanu Vladimir, deși era obligat să-l restituie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 17 ianuarie 2019 (f.d. 226), la doar nefiind prezentă confirmarea recepționării deciziei recurate.

Totodată, recursul declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu la 14 martie 2019, a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 09 aprilie 2019, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Romeo Cibotari, reprezentat de avocatul Oleg Spînu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh